

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) Jélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) Jélemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

TAKARÉKOSSÁG A MEZŐGAZDASÁGBAN

Az elmúlt héten jelent meg a minisztertanács határozata a takarékoságról, amely előírja, kötelezővé teszi minden vonalon a legszigorúbb takarékoságot. A takarékoság öt éves tervünk sikerének egyik legfontosabb feltétele, így annak betartása, szigorú végrehajtása döntő feladat a népgazdasági terv sikere érdekében.

Nagy szerep vár a takarékoság terén a mezőgazdaságra. Különösen az állami gazdaságokban, termelőszövetkezeti csoportokban szükséges a nagymérvű takarékoság legszigorúbb betartása.

Az állami gazdaságok közül a hajdú-bihar megyei gazdaságok a napokban Debrecenben értekezletet tartottak. Megvitaták a minisztertanács határozatát az állattenyésztés és takarmánytermelés fokozásáról és fejlesztéséről, de ugyanakkor döntő, központi harci feladatnak jelölték meg minden állami gazdaság a takarékoság betartását és végrehajtását. A zsáki, darvasi, hajdúbözörményi, nánási stb. állami gazdaságok sorra jelentették be hogy az 1951. évben minden vonalon érvényesítik a takarékoságot, az öt éves építő terv sikerét.

Az állami gazdaságokban minden elkövetnek, hogy a termények, takarmányok, a gépek, szerzők hanyag, szakszerűtlen kezelése megszűnjön. Hasonló feladat vár a gépállomásokra, de inkább a termelőszövetkezeti csoportokra.

— Arra törekszünk — mondta a kabai „Dózsa” termelőszövetkezet csoportvezetője —, hogy megszűnjön a betakarítás késedelme, a betakarítás, a már betakarított termés gondatlan, könnyelmű kezelése, amely 4-6 százalékos veszteséget is okoz. A szemvesztéséget legalább 15 százaléka csökkentjük, ez a legfontosabb feladat az ezévi betakarítási munkánál. Így jut több kenyér a dolgozóknak, így erősödik a dolgozó állama.

A szálas takarmányoknál meg kell szüntetni a rossz kazalrakást és így csökken a beázás veszélye, s a helytelen kazalás következtében beálló kár.

Több kiküldött hangoztatta, hogy a helytelen trágyakezelés folytán jelentékeny mennyiségű táperő vesz el.

Nagy feladat vár a mezőgazdasági dolgozókra a helyes, szakszerű tejkészletnél, ahol erősen érvényesíthető a takarékoság. A helyes és gondos tejkészlet folytán több millió liter tej, amely elromlott, emberi fogyasztásra alkalmatlanná vált — most a nemzetgazdaságot erősíti.

Az állami gazdaságokban, termelőszövetkezeti csoportokban a munka jobb megszervezésével is nagyobb takarékoság érhető el. Ezt hangoztatták és megvalósítandó feladatnak jelölték meg mindenütt a termelőszövetkezeti csoportok vezetőségválasztó taggyűlésén.

De ahogy érvényesülhet a takarékoság az öt éves terv sikere érdekében az állami gazdaságokban, termelőszövetkezeti csoportokban, gépállomásokon éppen így érvényesülhet ez az egyénileg dolgozó kis- és középarasztok munkájában is. A szemvesztés kiküszöbölése, a takarmány gondozása, a helyes takarmányozás, a jószág megfelelő kezelése, tej, zsír, gyapjú stb. hozama biztosítása és emelése mind elősegíti a takarékoságot az öt éves építő terv sikerét.

A dolgozó parasztlak körében növelni kell a munkaversenyt, fokozni a versenyszellemet, a minőségi munka javítását — ez mind a takarékoság sikerét viszi előre. Móré Sándor derecskei dolgozó paraszt így fejezte ezt ki: — A dolgozó parasztlak, termelőszövetkezeti tagok érezzék mindennapi feladatuknak, hogy fokozott takarékosággal növeljék a dolgozó államának erejét.

Aláírták az albán-magyar kereskedelmi megállapodást

a külkereskedelmi minisztériumban az Albán Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között az 1951. évre szóló kereskedelmi és fizetési megállapodást. Magyar részről Lantos Dezső külkereskedelmi minisztériumi csoportfőnök, albán részről pedig Abdyl Kellezi pénzügyminiszter írták alá a megállapodást.

A megállapodás keretében a Magyar Népköztársaság az Albán Népköztársaságnak alumínium félkészárúkat, kábeleket és egyéb villamosági anyagokat, híradástechnikai cikkeket, textilárúkat, gyógyszereket stb., az Albán Népköztársaság pedig a Magyar Népköztársaságnak citromot, rezet, bitumint, gyapjút, bőrt stb. szállít.

Egyidejűleg aláírták a tudományos technikai együtt-

működésre vonatkozó szerződést is.

A aláírt megállapodások biztosítják a két ország közötti gazdasági kapcsolatok erősebb kifejlődését, hozzájárulnak a békehare megerősítéséhez és a szocializmus felépítéséhez a két testvér népi demokráciában.

Január 10-én ünnepli Albánia a népköztársaság 5. évfordulóját

Tirana: Öt évvel ezelőtt, 1946 január 11-én kiáltotta ki az alkotmányozó gyűlés az Albán Népköztársaságot.

Az évforduló alkalmából a sajtó ünnepi cikkeket közöl. Tuk Jakova helyettes miniszterelnök, az „Ulli” (Csillag) című folyóiratban közölt cik-

A szovjet cukoripar jelentősen túlteljesítette az öt éves tervet A Szovjetunió a világ legnagyobb cukortermelő országa

Moszkva: A Szovjetunió cukorgyártó ipara túlteljesítette az öt éves termelési előirányzatot.

A Szovjetunió a cukortermelés és fogyasztás terén a világon az első helyen áll.

Ez az iparág, különösen az Oroszországi Szövetségi Szocialista Szovjet Köztársaság központi kerületeiben, Ukrajnában, valamint a közép-

ázsiai köztársaságokban fejlődött rohamos ütemben.

A szovjet cukorgyárak az 1950. évi termelési előirányzatot határidő előtt teljesítették.

A kuzbisevi és sztalingrádi vízierőművek építése a Volga mellett, valamint a Dnyeper mellett létesítendő kábovka vízierőmű a Szovjetunió cukorgyártó ipara előtt új fejlődési lehetőségeket nyit meg.

A Volga középső és alsó folyásánál fekvő száraz területeken öntözéssel hektáronként több mint 500 mázsa cukorrépat lehet termelni.

Előzetes számítások szerint az újonnan öntözendő területeken kb. 150 ezer hektáron fognak cukorrépat termelni. A szovjet cukorgyártó ipar termelése e területek bekapcsolása révén több mint 50 százalékkal növekedik.

A Szovjetunió gyapottermesztési és építőanyagipari miniszterei I. V. Sztálinhoz intézett levélben számoltak be az 1950. évi terv teljesítéséről

Moszkva: A vasárnapi lapok közlik Juszupovnak, gyapottermesztési miniszternek, valamint Jugyinak, a Szovjetunió építőanyagipari miniszterének I. V. Sztálinhoz, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökéhez intézett levelét.

Juszupov gyapottermesztési miniszter közli, hogy a

kolhozok 1950-ben magas gyapottermést értek el és 650 ezer tonnával túlteljesítették az öt éves újjáépítési és népgazdálkodás fejlesztési tervben az 1950-es évre megállapított nyers gyapottermelési előirányzatot.

Jugyin, a Szovjetunió építőanyagipari minisztere le-

velemben közli, hogy a minisztérium vállalatai túlteljesítették az 1950-es évre az öt éves tervben megállapított előirányzatot a cement, téglá, pala, a tetőfedőanyagok, azbesztesövek, radiátorok, vízvezetők öntött vascsövek és fűtőkazánok gyártása terén.

A jugoszláv népgazdaság teljesen az amerikaiak kezében van

Moszkva: A jugoszláv politikai emigránsok „A Szocialista Jugoszláviáért” című Moszkvában megjelenő lapban Pero Popivoda foglalkozik a titóista „nemzetgyűlés” legutolsó ülésével. Titóék azért hívták össze a „nemzetgyűlést” — írja Popivoda —, hogy „megszavazzák” a jövő évi költségvetést és különböző „törvényeket”. Viszont a gyermekek is tudják már Jugoszláviában, hogy a költségvetés a külpolitika, a népgazdaság teljesen az amerikaiak kezében van és Titóéknek engedelmesen teljesíteniük kell, amit a belgrádi amerikai nagykövetség elrendel.

Az amerikaiak elsősorban saját stratégiai érdekeik kielégítése szempontjából határozzák meg a jugoszláv költségvetés teteleit. A titóista szkupstina képviselőinek szerepe csupán az, hogy kezüket felemelve most „igen”-t kiáltanak, hogy a Titóék azonfelül, hogy a

„nemzetgyűlést” az imperialisták eszközüvé változtatták a jugoszláv dolgozó tömegek leigázására és kifosztására, a jugoszláv hadsereggel is kereskedtek. A Titó-klika most amerikai gazdái kívánságára a „nemzetgyűlésen” keresztül formálisan is fel akarja számolni azokat a törvényeket,

amelyek a népi felszabadító harc vívmányaként keletkeztek, miután a Szovjet Hadsereg felszabadította Jugoszláviát. Azonban hazug demagógiával nem lehet elbolondítani a népet. A forradalmi erők felfedik a merterkedések igazi lényegét.

Jugoszláv rendőrségi és „diplomáciai” módszerek A magyar külügyminisztérium jegyzéke a jugoszláv követséghez

A külügyminisztérium január 6-án a budapesti jugoszláv követségnek szóbeli jegyzéket nyújtott át, amely jellemző módon fényt vet azokra a módszerekre, amelyekkel Tito diplomáciája a jugoszláv határszervek által elkövetett büntetéseket fedezi.

Egy 15 éves apátistvánfalvi fiú, íj, Malas Kálmán 1950 őszén eltévedt az erdőben és jugoszláv területre került. Itt elfogták és bekísérték a büdfalvi, majd a péterhegyi jugoszláv határorszre, végül pedig a muraszombati UDB-re vitték. Itt vallatás közben a gyermeket többször súlyosan bántalmazták, majd egyhónapi fogság után ártették a magyar határon.

Az ügyvel kapcsolatban a magyar külügyminisztérium 1950 október 2-án jegyzékben felkérte a jugoszláv kormányt, hogy a

gyermek brutális vallatásával és jogtalan fogvatartásával kapcsolatban indítson vizsgálatot és gondoskodjon a bünteték elkövetőinek megbüntetéséről.

A budapesti jugoszláv követség november 4-én a magyar jegyzéket visszaküldte azzal az átlátszó kifogással, hogy „az nem felel meg a szokásos diplomáciai átiratok szabályainak”. A magyar külügyminisztérium november 14-én újabb jegyzékben rámutatott, hogy a jugoszláv követség csak egy hónap múlva juttatta vissza a jegyzéket, tehát nyilvánvalóan volt ideje azt tanulmányozni és a különös eljárásnak nyilvánvalóan csak az a célja, hogy a jugoszláv kormány a felelősség alól kibújjon.

A budapesti jugoszláv követség ezúttal hat hét múlva szánta rá

magát a válasza és ebben azt állította, hogy az első magyar jegyzékben felsorolt helységek (Büdfalva és Péterfia) nincsenek jugoszláv területen.

A magyar külügyminisztérium január 6-i újabb jegyzékben rámutat arra, hogy a jugoszláv külügyminisztérium, illetve annak budapesti követsége most

már második esetben igyekezik átlatározni és nevésséges kifogással kibujni a felelősség alól. A magyar jegyzék közli a budapesti jugoszláv követséggel azt, amit úgy is tud: Büdfalva és Péterhegy jugoszláv területen fekvő helységek szerbnyelvű elnevezését, majd újból határozottan követeli a bűnösök szigorú megbüntetését.

Az ENSZ Politikai Bizottságának ülése

Newyork: Az ENSZ közgyűlésének Politikai Bizottsága folytatja az amerikai rágalom tárgyalását a „Kínai Népköztársaság koreai intervenciójáról”. Először Csian Tin-Fu, a Kuomintang küldött szólalt fel. Követelte, hogy ítélik el a Kínai Népköztársaság kormányát. Jébb angol küldött kijelentette, hogy tanulmányozni kell a rendezés minden tiszteességes útját. Lényegében elismerte, hogy ezek a „tiszteességes” feltételek elfogadhatatlanok a Kínai Népköztársaság számára. Fenyegetőleg megjegyezte azonban, hogy „olyan intézkedésekre kerülhet sor”, amelyek „valóságos szakadást idéznek elő Kína és az Egyesült Nemzetek tagjai között”. Jébb kifejtette, hogy az Izrael által kidolgozott tervet, vagy az úgynevezett „tüzet szüntess” bizottság új javaslatát támogatni kell, mint a legjobb eszközöket az Egyesült Nemzetek Szervezete egységének megőrzésére. Jébb végül javasolta, hogy a kérdés megvitatását halasszák el január 11-re.

A következő felszólaló Malik,

a Szovjetunió képviselője részletesen foglalkozott a Korea és Kína elleni amerikai agresszió történetével.

A szovjet küldött bírálta az Izraeli küldött javaslatát, amely szerint a „tüzet szüntess” elősegíthető a rendezést. Malik leleplezte Jébb angol küldött vádaskodását, mely szerint Kína „nem vesz tudomást az Egyesült Nemzetek Szervezetéről”.

Malik felhívta a bizottságot, hogy fogadja el a Szovjetunió javaslatát a külföldi csapatok haladéktalan kivonására Koreából és adjon ezáltal lehetőséget a koreai népnak, hogy maga hajtsa végre a rendezést.

Ausztrália képviselője támogatta azt az angol javaslatot, hogy a vitát január 11-ig halasszák el.

Malik, a Szovjetunió képviselője ellenzte a halasztást.

Katz-Suchy Lengyelország képviselője támogatta Malikot.

Az angol-amerikai szavazóképezt azonban 44 szavazattal őt ellen, 7 tartózkodással január 11-ig felfüggesztette a tárgyalásokat.

„A háborús bűnösöknek bünhődniük kell véres gáztetteikért”

Phenjan: A koreai városok és falvak, gyárak és bányák dolgozói mindenütt gyűléseket tartottak, hogy meghallgassák az egységes demokratikus hazafias arcvonal küldötteinek beszámolóját az amerikai liszinnista csapatok Phenjanban elkövetett kegyetlenkedéseiről.

Li Kum-Bok háziasszony elmondta, hogy Phenjanban lévő háza a visszavonuló ellenség felgyújtotta és két gyermekét benne égette a házban. A háborús

bűnösöknek, mondta, bünhődniük kell véres gáztetteikért.

Kim Kwang-Hun dolgozó paraszti a következőket mondotta: A világ sohasem fogja elfelejteni azokat a szörnyűségeket, amelyeket az amerikaiak Phenjanban elkövettek. Az ellenség azt hitte, hogy térdre kényszeríthet bennünket, gonoszítottak azonban még jobban megerősítették elszántságunkat. Minden amerikaiat ki fogunk űzni Koreából.

A koreai néphadsereg főparancsnokságának hadijelentése

Phenjan: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága jelenté január 7-én:

A népi hadsereg egységei, megtörve az ellenség ellenállását, valamennyi fronton folytatják előnyomulásukat.

Január 3-án és 4-én a népi hadsereg Szöul körzetében tevékenykedő esapatai súlyos veszteségeket okoztak az amerikai 25. hadosztály és az angol 27. brigád egységeinek. Az eddigi adatok szerint ezekben a harcokban a népi hadsereg egységei megölték, vagy megsebesítettek több mint 500 amerikai és angol katonát és tiszte s több mint 500 foglyot ejtettek.

A zsákmány a következő: Több mint 10 harcokesi, több mint 70 gépkocsi, 300 géppuska, több mint 300 darab 150 mm-es ágyú, 33 nehézgéppuska, több mint 300 puska és nagymennyiségű egyéb fegyver és lőszer.

Phenjan: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancs-

noksága január 8-án közölte: A népi hadsereg egységei és a kínai önkéntesek az egész arcvonalon folytatták a támadást.

FÜNGJAN LAKOSSÁGA MEGFESZITETT MUNKÁVAL DOLGOZIK

Phenjan: Phenjanban a legnagyobb gyorsasággal állítják helyre a szociális rendet és biztonságot.

A népi bizottság és a város igazgatási ügyosztályai, amelyek a megszállás alatt a föld alatt folytatták tevékenységüket, újból megkezdtek rendes munkájukat. Az üzletek, szövetkezetek és piacok üzemen vannak. Tízezrek dolgoznak megfeszített munkával, hogy újjáépítsék a várost és ellássák az arcvonalat mindaddig, amire annak szüksége van. A megrongált utakat és hidakat már kijavították s helyreállították a vasútvonalakat.

2 oldal

A világ népei harcolnak a békéért

A II. Békévilágkongresszuson a „Jekete világrész”, Afrika békeküldöttei is résztvettek és beszámoltak azokról a nagyszerű eredményekről, amelyeket a gyarmati elnyomás alatti élő afrikai népek a békéért vívott küzdelemben értek el. Mostani számunkban afrikai helyzetképet adunk olvasóinknak.

A posta intézménye

nagy segítség az emberiség számára. Amióta pedig légi posta is működik, hihetetlenül meggyorsult a postai szállítás. Vannak azonban kivételek. 1950 augusztusában az Állandó Békébizottság párisi titkársága meghívott küldött légi postán Asemotá nigériai szakszervezeti vezetőnek, hogy vegyen részt a II. Békévilágkongresszus előkészítő munkálataiban és jelenjen meg a kongresszuson. A légi postával küldött szállítmányok, ha csak valami rendkívüli rossz idő közbe nem jön, huszonnégy óra alatt érkeznek Párisból Nigériába. Ez a meghívó azonban „csodálatos” véletlen folytán 83 napig bolyongott s csupán akkor érkezett meg a címzetthez, amikor a Világkongresszus ülései már megkezdődtek.

Nemcsak ez volt az egyetlen ilyen késedelem. Többek között Wallace Johnson Sierra Leonában szintén akkor kapta meg a kongresszusi meghívót, amikor az ülések már — befejeződtek!

Az imperialisták háborús terveiben főleg az Afrikában lévő francia gyarmati területekre építenek. Dakar, Északnyugat-Afrika legnagyobb kikötője, az amerikaiak egyik legfontosabb flottabázisává vált. Az elmúlt évek során 98 új repülőteret és 9500 mérföldnyi hadiutat építettek az amerikaiak Afrikában. Franciaország Afrikában lévő gyarmatain több, mint 25 millió beemlélt él. Ezeket a beemléltötteket kézzel-lábbal igyekeznek az imperialisták távol tartani a haladó mozgalmaktól. Egyre sikertelenebbül!

Az elmúlt évben

egész Afrikában összegyűltek a kiküldöttek az Afrikai Demokratikus Konferenciájára, s a konfe-

rencia határozatai után hatalmas szervező és felvilágosító munka indult meg az elnyomott és kiszákmányolt gyarmati népek között. A francia gyarmati hatóságok minden elképzelhető módon igyekeznek megállítani a haladó mozgalmakat. A Plevenkormány gyarmati csendőrsége és katonasága az utóbbi időben irtóhadjáratot indított. Ezekre rúg azoknak a száma, akiket legutóbb letartóztattak.

De sem a mesterkedések, sem a gyarmati hatóságok féktelen terrorja, — még a légi posta-járatokkal történő manipulációk —

sem riasztják el, nem kényszerítik meghátrálásra Afrika népeit. Sekou Toure, az afrikai békeküldöttek a varsói kongresszuson beszámolt arról, hogy soha egyetlen mozgalom még olyan hatásos nem volt Afrika népeire, mint a békéért vívott világméretű küzdelem. Afrikában a békeharc szorosan összekapcsolódik és elválaszthatatlanul összefügg a nemzeti szabadságért és felszabadulásért vívott küzdelemmel.

A béke hangja eljutott Afrika minden részébe és soha nem tapasztalt erős visszhangot keltett.

A párisi dolgozók akciója Eisenhower párisi tartózkodása és a német felfegyverzés ellen

Páris: Működésben Eisenhower tábornok Plevén miniszterelnökkel, Schuman külügyminiszterrel és Moth hadügyminiszterrel tárgyal. Nyugatnémetország felfegyverzéséről, a párisi és páris-környéki dolgozók fémeges tiltakozása egyre fokozódik. A Citroen-gyár ifjómunkásai — a katolikus ifjómunkásokat is beleértve — teljes egységben küzdenek. Hétfőn Páris több nagy gyárának dolgozói csatlakoztak a tiltakozó mozgalomhoz.

Terjed a mozgalom vidéken is. A montpellieri munkások, Béziers és Millau városok községtanácsa, a Tarbesi fegyvergyár dolgozói, Toulouse sok nagy gyárának munkássága és Toulon dolgozói egyöntetűen tiltakoztak Nyugatnémetország felfegyverzése ellen. A Tarbesi fegyvergyár igazgatósága megpróbálta megakadályozni az aláírásgyűjtést, de akkor már a munkásság 98 százaléka leszavazott.

Terjed a mozgalom Belgiumban is. A Borinage-bányászok egységes szakszervezetének vezérhajtó bizottsága határozatban fejezte ki a belga bányászok mély felháborodását amiatt, hogy ismét felállítják a Wehrmachtot. A határozat minden belga demokratát egységre hív fel a tervek megállítására érdekében.

Páris: A párisi üzemek akcióbizottságának küldöttei hétfőn

este összeültek a vas- és fém-munkások szakszervezetének székházában. Az ülésen elhatározták, hogy kedden 11 órától kezdve egész nap folyamán munkabeszüntetéssel tiltakoznak Eisenhower párisi tartózkodása és Nyugatnémetország felfegyverzése ellen.

Az ülés után kiadott közlemény kiemeli, hogy a franciák nem tűrhetik, hogy egy idegen tábornok parancsoljon a francia hadseregnek.

Páris népe felemeli szavát és kiáltja: „Nem kérünk Németország felfegyverzéséből! Eisenhower tábornok, ön nem kívánatos itt! Menjen haza és maradjon otthon! — hangoztatja a közlemény.

A franciák nép harca ma már megmehezíti a német felfegyverzést, mi pedig mindent megteszünk majd az „európai MacArthur” párisi tartózkodása ellen azért, hogy ezt a felfegyverzést teljesen lehetetlenné tegyünk. Eljen a Párt, Eljen a béke — fejeződik be a közlemény.

A határozat elfogadását vita előzte meg, majd Raymond Guyot, a Kommunista Párt szajnamegyei szervezetének titkára és Eugene Hénaff, a CGT szajnamegyei szervezetének vezetője, a legszélesebb egységre hívta fel a dolgozókat, hogy a tiltakozó mozgalom kiterjedése a kommunistákon kívül a katolikus és szocialista dolgozókra, valamint minden ellenállóra. A francia nők uniójának képviselője bejelentette, hogy az anyák hazahozzák gyermekeiket az iskolából, így fejezik ki tiltakozásukat.

A marseillei matriázok szakszervezeti tanácsa, a párisi tiltakozó nappal összefüggésben hazafias tiltakozó sztrájkra hívja fel a marseillei tengerészeket.

A párisi üzemek akcióbizottsága küldötteinek hétfő esti határozata nyomán kedden 11 órától az üzemekben és hivatalokban megkezdtek a sorozatos tiltakozó sztrájkokat.

KÜLFÖLDIEK AZ AMERIKAI HADSEREGBEN

Washington: Lodge, republikánus szenátor hétfőn az amerikai szenátus elé törvényjavaslatot terjesztett, amely lehetővé teszi az USA-ban élő külföldiek bevonását az amerikai hadseregbe.

Egy másik törvényjavaslatban „önkéntes hadtest” felállítását követelik, amelynek tagjait külföldön toboroznák.

A barbár amerikai bombázások közepette hőiesen javítják a vasútvonalakat a koreai és kínai munkások

Észak-Korea: Az Új-Kína hírigénykönség jelentése szerint az amerikai intervenció sok nagy vereségeik után arra törekcsenek, hogy szakadatlan bombázásokkal pusztítsák Phenjantól északra a közlekedési vonalakat. Bombákkal azonban sohasem gőzhetik le a szabadságáért és igazságaért harcoló kínai önkénteseket és koreai csapatokat. A kínai önkéntesek és kínai harcósok az ásót és a puskát egyenértékű fegyvernek tekintik. Nyugodtan dolgoznak a vasúti hidak és táviróhuzalok javításán, miközben ellenséges repülőgépek

keringenek fejük felett. Előfordult, hogy az amerikai légiakalozók időzített bombákat is dobáltak le, hogy megakadályozzák a javítási munkákat. A koreai és kínai vasúti munkások önfeláldozó hősiességgel kiásták az időzített bombákat, bedobták a folyóba és folytatták munkájukat. Gyakran látni, hogy a koreai népi hadsereg könnyű repülőgépei megütököznek az amerikai légi kalózzokkal és lelövik őket. A füstölögve alázuhánó gépek jelképezik az amerikai imperializmusra váró sorsot.

Kevés pénzzel sokat nyerhet 3.30-ért tipelhet A TOTÓN

1951 január 10.

Tovább épülnek a tanyaközpontok a második tervében

Új lakások, új kutak, orvosi rendelők, telefon

A kormányzat fokozatosan felszámolja a tanyai elmaradottságot, felszámolja az „úri Magyarország” tanyai életét. Tanyaközpontokat létesített és létesít a következő években. A tanyaközpontokban közigazgatási, kulturális, közegészségügyi létesítmények és új lakóházak épülnek, melyek mind a dolgozó parasztság felemelkedését mozdítják elő. Lassankint, fokozatosan megszűnik a falu és város, a város és tanyavilág közötti nagy különbség, elmaradottság.

A tanyai élet háfrányai szűntek meg a dolgozó parasztságot amikor 20-30 kilométereket kellett menniök ügyes-bajos hivatali ügyeik elintézésére rossz utakon, nehéz közlekedési viszonyok mellett, sűrűtől a dolgozó parasztság asszonyokat, amikor a házkörüli nélkülözhetetlen cikkeket órákat és sok kilométereket gyalogoltak, amíg hozzájutottak a legközelebbi üzlethez. A tanyasi iskolásgyermekek a távoli iskolákba körülményesen jutottak el, fagyban, sárban, hóban, kitéve számtalan veszélynek és megbetegedéseknek. Orvos is csak nehezen kerülhetett ki a tanyákra, gyógyszer stb. is hasonlóképen.

Az ötéves terv első évében már erősen megindult a tanyaközpont szervezési és építési munkája. A tervgazdaság fokozatosan építette ki a tanyaközpontokat, az új községeket. Lakóházak is nagy számmal épültek a tanyaközpontokban. 1950-ben a kormányzat 52 új községben, tanyaközpontban 1800 új lakóházat építtetett a dolgozó parasztság részére.

1951-ben, a második tervében 89 új tanyaközpont, új község épül hosszulejárható hitel formájában építési anyagokat is juttat...

HAJDÚ-BIHAR

ÚJ TANYAKÖZPONTJAI

Hajdú-Bihar megyében 1950-ben Ebesen, Nagyhegyesen és Viden alakult ki új tanyaközpont, új község körvonalai bontakoznak ki. Ebesen 23 lakóház, épület már kézen áll, Nagyhegyesen 42 épület került tető alá, hat teljesen kész, háromba már be is költöztek. A többi lakás teljes befejezésére az ötéves terv második évében kerül sor. Viden 9 lakóház került tető alá. Nagyhegyesen a tanácsközpont, épülete, úgyszintén a gyógyszerár. Viden most építik a tanácsközpont, Ebesen szintén. A három tanyaközpontban egészséges ivóvizet adó kutakat fúrtak. A kormányzat már gondoskodott a belvíz rendezéséről is. A múltban utólag, amikor már a baj, kár megtörtént, igyekeztek a belvízren-

dezéssel. A népi demokratikus kormányzat most előrelát, a dolgozók érdekét szem előtt tartja és már előre gondoskodik a veszély elhárításáról, preventív intézkedéseket tett, megoldja a belvízrendezést. 1950-ben nagyszámú beruházások, építkezések történtek, 32.000 forintot fordítottak arra a célra Hajdú-Bihar megye tanyavilágában. Ez az építő, tervszerű munka 1951-ben még csak fokozódik. A munka kettős: a már kialakuló tanyaközpontokat tovább fejleszteni, még jobban kiépíteni, korszerű intézményekkel ellátni és ugyanakkor megkezdik az újabb tanyaközpontok kialakítását is.

NÉGY ÚJ TANYAKÖZPONT

Új tanyaközpont épül Angyalháza, Nagycserén, Bródon és Bánkon, a tavasz folyamán kez-

Téli építkezés Debrecenben

Épül a Tervező Iroda vöröshadseregúti székháza...

A Vöröshadsereg-úti új tanyaközpont építkezése után siető emberek, az állomásról a városba érkezők érdeklődéssel álnak meg nap mint nap az első debreceni téli építkezés munkálatainál. A Vöröshadsereg-úti és a Ságvári Endre-utca sarkán most építik a Tiszántúli Tervező Iroda új székházát.

A munkálatokat december 20-án kezdték az ellakított romház helyén és jelenleg már

százhatvan köbméternyi alapot építettek meg. Az építkezés gyors ütemben halad, a kőművesbrigádok keze alatt szinte szemmel láthatóan nő a fal. Az ácsok is dolgoznak már a pincefödém elkészítésén. Minden perc drága. Az épületnek ütemterv szerint május 31-re kell elkészülnie, de

a dolgozók elhatározták, hogy 15 nappal előbb befejezik a munkát,

hogy a Tervező Iroda minél előbb beköltözhessen és jobb körülmények között végezhesse fontos feladatát.

Az épület háromemeletes lesz — mondja Bódi Imre, az építkezés vezetője —, a téli hónapok során építjük fel és ennek megfelelően felkészültünk a téli építkezésre. A Szovjetuniótól kapott tapasztalatok segítik munkánkat és a tél többé nem jelent akadályt az építéstartásban. Előmelegítjük a szükséges anyagot és megállás nélkül folyhat a munka.

A pince vasbetonfödémzése már nagyrészt elkészült. A betonozásra azonban nem jelent veszélyt a fagy, mert

a betont alulról, a pincéből kokszkályhakkal melegítjük, felülről pedig nádszónnyeggel és papírosréteggel szigeteljük.

PEDAGÓGUS ANKÉT DEBRECENBEN

Kedden reggel a Csokonai-gimnáziumban a megyei tanács oktatási osztályának rendezésében ankétot rendeztek a megyei nevelők részére. Az értekezlet célja volt, hogy az iskolai felügyelőkkel kapcsolatos kérdéseket vitassa meg.

Az egybegyűlték előtt Pallós Emil a megyei tanács oktatási osztályának vezetője mondott megnyitót, hangzóitva, hogy iskolai vonalon csak akkor végezhetünk eredményes munkát, ha a fegyelmet megerősítjük. Az elenjáró szovjet pedagógia módszereinek segítségével nálunk is

el kell érni azt, hogy az iskolákban öntudatos fegyelem alakuljon ki. Ezt célozza az ankét, amelyen a különböző vidékekről bejött nevelők elmondják javaslataikat és megvitatják a kérdések megoldására váró pontjait. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium kiküldötte, Steiner Andor és Seres József mondottak rövid beszédet, majd megkezdődött a nevelők felszólalása.

Az ankét egésznapos volt és ez csak a késő délutáni órákban ért véget. Az ankétot elhangzóitak ismertetésére visszatérünk.

dődik meg itt a nagyarányú építkezés, tanácsközpont, orvosi rendelők, jegyzői lakás, iskolák, fűtött kutak mindenféle és új lakóházak a tanyaközpont körüli épületei körül. Nagyhegyesen az 1951. évben két tanterem, általános iskola, tanítói lakás, orvosi lakás és rendelők épül. A tanyaközpontokat telefonnal szerelik fel, legújabbban Angyalháza, Bród, Veresháza kárp telefont. A tanyaközpontokban mindenütt megnyitott, vagy rövidesen megnyitják a földművelésvezeteket bolygó és árudája és minden szükségességgel ellátja a falu, tanyák dolgozó népét. Ezeket keresztül szervezik meg az épületek építőanyagellátását.

Igy fejlődik, épül majd 1951-ben a sok új község, új tanyaközpont, — Hajdú-Bihar megye felhagyott tanyavilága is megindul a felemelkedés útján.

gy függetlenül a munkát az időjárás viszonyaitól.

A háromemeletes magas fővonalat is felállították már, nehogy a fagy beálltakor kelljen felépíteni, ami lényegesen nagyobb feladatot jelent, ha az építkezés már készen szolgálja a magasba törő emeleteket, fennakadás nélkül lássa el a magasban dolgozó kőműveseket minden szükséges anyaggal.

Az építkezés munkálatait kitűnően megszervezték. A romépület maradványait, több mint 760 köbméter földet és törmelékét, idő előtt emelték ki, a falazásnál sztahanovista módszereket alkalmaznak.

Kiss István sztahanovista kőműves naponta megjelenik az építkezésnél és kint a zsinór-állásokat,

megmutatja a jól bevált módszereket, tanítja társait.

Az eredmények mérés megmutatkoznak. A Tóth-brigád 161 százalékos teljesítést, a Varga-brigád folyamatosan 110 százalék körül dolgozik. A dolgozók részére jól felszerelt munkásszállást létesítettek. Kulturális igényeinek kielégítéséről is szervezettek gondoskodnak.

Az építkezés ütemterv szerint jelentősen halad és a debreceni dolgozók élénk figyelemmel kísérik minden mozzanatát, mert tudják, hogy ők ma minden építkezés gazdái.

Új járásbíróház Polgáron Nagylétán, Biharkeresztesen

A bíróság demokratikus átszervezése folyamatosan halad. A megszüntetett hajdúszoboszlói, hajdúnánási és hajdúböszörményi járásbíróházak iratai már meg is érkeztek Debrecenbe, a nagyobb hatáskörrel rendelkező debreceni járásbíróház is megkezdte a munkát.

Megalakultak a debreceni járásbíróház új tanácsai, megtörtént a járásbírók új beosztása. Mint dr. Dobó Lajos, a járásbíróház elnöke közölte, a járásbírói büntetőtanácsokat a következők vezetik: dr. Szarukán József, dr. Szabó György, dr. Kovács László dr. D. Tóth Ferenc és dr. Sándor István lett az öt büntetőtanács elnöke, míg a fiatalok büntetőtanácsát dr. Szentesi Gábor járásbíró vezeti.

A polgári bírósági ügyeket a következők intézik: dr. Deák Gyula, a telekkönyvi ügydarabokat a

3 oldal

1951. január 10.

A sztálini ter mészetátalakító tervek az emberiség százmillióit lelkesítik

Moszkva: L. Ziman professzor a Trudban közölt „Folyók és emberek sorsa” c. cikkében megállapítja, hogy csak a szovjet rendszernek van ereje a sztálini feladatok megoldására, a kapitalista ország nem végzett és nem is végzhet ilyen óriási munkát. Ziman több példát említi meg az amerikai életből:

A Szentlőrinc-folyó vízterő telepének tervét kb. 50 évvel ezelőtt dolgozhatták ki. Az amerikai monopóliumok azonban megbiúsították a terv kivitelezését. Hasonló a helyzet a Missouri és a Mississippi folyók vízműveivel is.

Az amerikai monopóliumok csak olyan vízterőtelepeket építenek, amelyek a hadiiparhoz szükségesek és így

óriási extra-profitot biztosítanak számukra. Abból, hogy az USA miként használja ki természeti adottságait, látható, hogy a kapitalista termelési viszonyok kibékíthetetlen ellentmondásba kerültek a társadalom termelőerőinek fejlődésével. Az amerikai monopóliumok ebből az ellentmondásból véres katonai kalandorvállalkozásokkal keres kivezető utat. A dolgozó emberiség azonban leleplezi a kapitalista kannibáltervek igazi lényegét.

A nagy sztálini természetátalakító tervek a földkerekség embereinek százmillióit lelkesítik — állapítja meg befejezésül Ziman professzor.

A Szovjetunióban tett utazásunknak nagy hatása lesz az új magyar irodalom további fejlődésére

— mondta Darvas József miniszter a TASzSz iroda munkatársának

Moszkva: Hétfőn utazott el Moszkvából a magyar irodalmi küldöttség, amely a szovjet írószövetség meghívására tartózkodott a Szovjetunióban. A magyar írók elutazásuk előtt nyilatkoztak tapasztalataikról a TASzSz-iroda munkatársának.

Darvas József Magyarországi vallás- és közoktatásügyi minisztere, a küldöttség vezetője kijelentette, hogy a küldöttség valamennyi tagjára igen nagy hatással volt, hogy találkozhattak a szovjet emberekkel, akik a népek békéjéért és boldogságáért készek minden nehézség leküzdésére.

— Meggyőződöttünk arról — mondta a továbbiakban Darvas József —, hogy a szovjet nép elég erős ahhoz, hogy a többi békeszerető néppel együtt megvédje az egész világot a háborúktól. A mi Szovjetunióban tett utazásunk nagy hatással lesz az új magyar irodalom további fejlődésére — mondotta befejezésül Darvas József.

Karinthy Ferenc író, a küldöttség grúziai útjáról számolt be.

Számtalan példával rámu-

tattott a grúz nemzeti kultúra felvirágzására és behatóan foglalkozott a küldöttség tagjainak látogatásával a tbiliszi egyetem, amely a szovjet hatalom évei alatt jött létre.

— Mely benyomást tett ránk — mondta a továbbiakban Karinthy — a Goriban, a nagy Sztálin szülővárosában tett látogatás. Megindult a gondolatunk arra, hogy Sztálin neve lelkesíti a kapitalista és a gyarmati országok népeit a szabadságért folytatott küzdelemre.

Aczél Tamás költő hangoztatta, hogy a küldöttség tagjai örömmel látták, mennyire gondoskodnak a Szovjetunióban a gyermekekről.

— Bárhol voltunk, lépten-nyomon meggyőződöttünk a szovjet nép nagy hazaszereteféről — mondta Benjámin László. — A szovjet emberek hazafiassága azt jelenti, hogy szeretik és becsülik a többi népet, értékelik más népek kulturális eredményeit és barátságra s együttműködésre törekednek mindazokkal, akik készek harcolni a dolgozó emberiség boldogságáért.

A dolgozó parasztság örömmel fogadta a cukorjegy bevezetését

A múlt héten jelent meg a kormányzat rendelete a cukor- és lisztjegy bevezetéséről. A dolgozó nép érdekében történtek ezek, hogy biztosítsák a dolgozók ellátását megakadályozzák az üzérkedést, a spekulációt, nehogy a fekete csatornába folyjon a két igen fontos közszükségleti cikk.

A dolgozó parasztság Hajdú-Biharban, éppen úgy mint a városi lakosság nagy örömmel és megnyugvással fogadta a cukor- és finomlisztjegyrendszer bevezetését.

— A mi érdekünkben jár el a kormányzat — mondják a falu, tanyavilág dolgozói —, amikor rendet teremtett ezen a fronton is és biztosította a dolgozók szükségletét. A cukorjegy bevezetése különben simán, zökkenőmentesen ment a megye minden részében: a lakosság meglepő örömmel fogadta a kormányzat intézkedését.

Füstbement szénhegyek

az égvehagyott villany mögött

F — Az előszobában megint égve hagyta a villanyt, — hallatszik a feleség szelid, de néha türelmetlenül sürgető hangja.
— Hogy ti, asszonyok, milyen kicsinyesek vagytok! Mit számít, ha pár percig ég az a 40-es körte? Az a pár fillér, amibe az áram kerül, igazán nem tesz semmit, — szól a férj fölényesen.

Hányszor elhangzik ez a kis párbeszéd a „nagyvonalú” férj és a „kicsinyes”, takarékos asszony között! Hányszor van, aki nem tudja értékelni a megtakarított filléreket, a látszólag apró dolgok jelentőségét. Pedig ha utána számolunk, micsoda összegek, micsoda nagy dolgok kerekednek a kis jelentéktelenné tűnő pazarlásokból, hanyagságokból.

Naponta csak pár percig égetjük feleslegesen a villanyt. Csak tíz perc nem ottjuk le az előszobában. Csak tíz percig fogyasztja a 40-es körte az áramot. Látszólag semmi. Nem okoz a háztartásban észrevehető kárt. De a sok kicsi sokra megy! Hogy milyen sokra, — azt rögtön meglátjuk. Számoljunk csak egy kicsit.

Mit jelent egy ország, vagy csak egy nagy város viszonylatában, ha minden háztartásban egytől 40-es körte naponta csak 10 percig ég feleslegesen? Egy háztartásban ez is havonta öt óra. Vegyük félmilliónyi lakást, ahol a „nagyvonalú” férj, vagy a család bármelyik tagja naponta csak 10 percig poecskolja az áramot. Félmillió lakásban ez a hanyagság 100.000 kilowattóra villamosenergiát jelent. Ugy-e, milyen óriási mennyiség, ha a sok aprót összerakjuk! Pedig ez a nagy szám még tulajdonképpen semmit sem

mond, nem is tudjuk, mibe kerül, mi mindenre lehetne felhasználni ezt a villamosenergiát. Gondoljunk csak el: 100.000 kilowattóra villamosenergia előállításához körülbelül 1400 mázsa azaz: 140.000 kilogramm magyar szén szükséges. Mennyivel több munka kell ennek a szénmennyiségnek a kibányászásához. Arról nem is beszélve, hogy az elpocsékolott, elpazarolt villamosenergiával az ipartól vonjuk el a szénét.

Ha már a szénről tartunk, végezzünk itt is egy kis számítást. Vegyük az első félmillió lakást és vegyük minden lakásban az egész fűtési időny alatt csak 60 kiló megtakarítást. A fűtési időny hat hónapig tart, tehát minden hónapban csak 10 kiló szénrel fűtünk kevesebbet, ez igazán nem jelent észrevehető esőkkenést, viszont a félmillió lakásban 30 millió kilóval, azaz: 30.000 tonnával kevesebb szén kell. Iparunk 30.000 tonnával

többet használhat fel. Az iparban pedig minden tonna szén több nyersvasat, több acélt, több árut jelent.

Néhány számot hoztuak fel arra, mit jelentenek az apró megtakarítások, mit jelent a hanyagság, a lustaságból 10 percre égve hagyott villany, a túlzott kényelmszeretetről, puhaságból túlfűtött szoba, milyen fontos a takarékos házunk táján, otthonunkban is. A minisztertanácsi határozat az egész népgazdaságunk fejlődését, takarékoskodást rendelt el. Munkánkban, munkahelyünkön előrendü köteleységünk a határozat végrehajtása, de ne feledkezzünk meg arról sem, hogy milyen óriási mértékben elősegítjük népgazdaságunk fejlődését, öt éves tervünk sikerét, hazánk erejének növelését azzal is, ha mindennapi életünk minden területén, otthonunkban éppúgy, mint a hivatalban, gyárban, vagy üzemben a szigorú takarékoság elveit tartjuk szem előtt.

Eljárás szabotáló kulákok ellen

A kulákok, a dolgozó nép ellen ségeli minden módon, minden eszközzel ártani igyekeznek a szocializmust építő demokratikus kormányzatnak. Szabotálnak, kárt okoznak, ellenséges tevékenységet folytatnak, hogy zavarják az öt éves tervet és akadályozzák az építő munkát. A hatóság sorra lepezi le a kártévkö, szabotáló kulákokat, akik nem válogatás az eszközökben és módokban — a dolgozó nép bíróság elé állítja őket.

A rendőrség őrizetbe vette dr. Kertész Kálmán kulákokat, debreceni, Vigkedvő Mihály-utca 39. szám alatti lakost, a kulákok szabotálják a területükön zsfbeszolgáltatást: így tett dr. Kertész Kálmán is, aki közel nyolc mázsa zsfbeszolat

gálatási kötelezettségének nem tett eleget többszöri felhívás és figyelmeztetés ellenére sem. Csütörtökön már a járásbírósg elé kerül szabotázscselekménye miatt.

H. Varga Pál hajdúböszörményi Rákóczi-út 5. szám alatt és H. Varga Antal hajdúböszörményi Bőri Péter-utca 40. szám alatti kulák az özi mélyszántást szabotálta. Négy holdnyi területen a többszöri felhívás, az újabb határidők megadása ellenér: még decemberben sem végezték el az özi mélyszántást, holott az időjárás is kedvező volt. Szabotáltak, hogy minél kevesebb termény teremjen, minél kevesebb kenyér jusson a dolgozók szájára. A megyei tanács mezőgazdasági osztálya fejelentésére megindult ellenük a megiorló eljárás.

ÁLARC NÉLKÜL

Dulles — annyi mint halál

A fényképen lövészárk és egy mezzehordó ágyú hosszú esőve. Mellette feketekabátos öreg. Körülötte tisztek csoportja.

Ez John Foster Dulles, aki szemlét tart az Észak-Korea megtámadására induló lizinmanista csapatok fölött.

A fénykép egy pillanatképe sűrű Dulles életének, egész működésének lényegét. Ahol ez a gonosztevő megjelent, kora ifjúságától kezdve háború és pusztulás, a dolgozók szenvedése járt a nyomában. És Dulles mindig megjelent, ha valahol háborút lehetett kirombantani.

Ez a nemzetközi kém és bajkeverő 1907-ben tünt fel a világpolitika színterén. Már az indulása is felettébb jellemző volt. A Hagában megtartott békeértekezleten a kínai küldöttség titkáráként szerepelt. Nagypapa — abban az időben az Egyesült Államok külügyminisztere — a kínai küldöttséghez nevezte ki, hogy megtanulja az elnyomott, gyengébb népek kiszólózkodásának, elvéreztetésének átkozott mesterségét.

1919. A versaillesi kastély tükörtermében együtt ül Clemenceau, Lloyd George és az Egyesült Államok elnöke, a dízshylen Woodrow Wilson, az Egyesült Államok elnöke. A rablók osztozkodnak a zsákmányon. Megkötik azt a békét, amely új viszályokat, új véres öldökléseket rejt a méhében. Természetesen Dulles is itt van. Megbízóit — mert időközben Sullivan and Cromwell, a Wall-Street legnagyobb ügyvédi irodájának tagja lett — a Morganokat és Rockefellereket, Amerika igazi urait képviseli Wilson mellett. Hivatalos címe: az

elnök pénzügyi és jóvátételi tanácsadója.

A levegő puskaporos már, amerre Dulles jár. Dawesnek, aki a német dolgozók leigázásának, a német militarizmus felélesztésének tervét 1924-ben kidolgozta, a legbizalmasabb tanácsadója volt. Lelkes támogatója Pilsudskitól Hitlerig az összes fasiszta diktátorak. Mielőtt Franco rádióállomása bömöböni kezdte volna a véres puccs kirombantásának jelét, azt hogy „Spanyolország felett felhőtelen az ég” — ezt a felhőtelen eget egy amerikai repülőgép száguldotta át és Franco kezébe nyomta az üzenetet, hogy „Kezdheti. Támogatni fogjuk, Dulles.”

A veszett kutya Hitlerrel is feltűnés első percétől kezdve, teljes erejéből segítette. Ő vezette az amerikai monopolisták részéről a tárgyalásokat a német acéltrösztel és az I. G. Farben Industrie főnökeivel. Az I. G. Farben Dulles közvetítésével vásárolt 20 millió dollár árú repülőgépbent. Ez főbenjáró ügy volt. Enélkül a kolossális nyersanyagtartalék nélkül Hitler el se kezdhetette volna a háborút.

Amikor a német fasiszták dögvására kerültek, Dulles öccse, Allan Dulles, személyesen tárgyalt a náci megbízottakkal, hogy a Wall-Street mentőövét odadobja a víz alá kerülő fasisztáknak. Azonban ezeket a mesterkedéseket a Szovjet Hadsereg ragyogó, villámgyors csapatjai meghűsítették.

Azóla Dulles csak egy érdeklő: felfegyverezni a fasisztákat és új öldöklő háborút kirombantani. Amerikában a legutolsó zuglap szerkesztője is tudja, hogy Dulles a szerzője Acheson és Marshall legtajtékzóbb beszédeinek.

Dulles gyakran élvezettel méltatja a saját jelentőségét, — „Shakespeare tollára is méltó lenne a mi ügyünk” — írja valahol.

Valóban! Shakespeare zseniális meglevenítő erővel rajzolta meg az árkok, kétszínű aljasságot, például Jágo, a vérszomjas gonosztevő III. Richárd démoni alakjában.

Dulles történetét azonban nem Shakespeare fogja megírni. Ezt a szennyes pályát a népek képviselői, azok a bírák fogják értékelni, akik az emberiség nevében ítéletet mondanak a háborús szító fenevadak fölött.

NÖKET KÉPEZNEK KI POSTAMŰSZAKI SZOLGÁLATRA

A távbeszélőközpontok megnövekedett feladatainak zavartalan ellátására segédmüszerezstanfolyamot indított a posta, amelyen kizárólag nők vesznek részt. Most fejeződött be az egyik tanfolyam alapkiképzése és a hallgatók most a posta egyes üzemében, gyakorlati kiképzésben részesülnek. A tanfolyam befejezésével a postaműszak különböző területein helyezik majd el a hallgatót nőket.

Rövidesen befejeződik egy másik tanfolyam alapkiképzése is és a posta vezetősége máris tervbe vette újabb segédmüszerezstanfolyamok indítását.

Disztinyválás

Irtó: Móra Ferenc

Három napja ásatom a Basahalmot; a basát ugyan nem találtam, de rátaláltam magamra. Már olyan formán, hogy megtudtam, ki vagyok. Azaz disztinyváljunk, megtudtam, hogy én nem én vagyok.

Böresöknek hívják a legöregebb napszámomat, ő mondja, hogy beszélhetek én amit akarok, ő jobban tudja, hogy ki vagyok én, mint én magam. Persze nem nekem mondja a szemembe, hanem a hátam mögött mondja az egyik szolgáltnak, de úgy, hogy én is halljam.

— Mondja már no, hány esillagja van a maga gazdájának?

— Molyiknek?

Böresök a válla fölött a gödör felé bök az újával, amelyikben vallatom a kutyafejű tatárt.

— Üneki. A tüstölt kincskereskedőnek.

— Láthatja, ninesen annak egy se.

— Nono. Most. De otthon? Mikor a paradés ruháját fölviszi? Hány azon a esillag? Kapitány-e vagy ezredős?

— Móg van kend keverőve — mondja bosszusan a szolgáltnak.

Böresök megpróbál egy sokatmondó kaecintást, már amennyire a ráncai engedik.

— Nézze, neköm mögmondhatja. Ugyis tudom én azt,

hogy ezt a röttentő nagy, titkos munkát, akit ű végeztet, nem bízzák meztlában embőrré.

Böresök az olyan ember fölényével nevet, akit nem tud falhoz állítani a városi úrféle.

— Tudok én mindönt, kérem. Maguk azt a kád aranyat keresik, akit akkor ástott el a török császár, mikor a Kossuth apánk kiadta neki a nyargatót.

Más ember azt mondaná erre a történelmi fejtegetésre Böresöknek, hogy vén számár. A szolgáltnak azonban tudja, mivel kell éreztetni a tanultságát ezekkel a tudatlan emberekkel. Olyant mond Böresöknek, amitől egyszerre meg kell benne állni az ütőnek. Azt mondja neki:

— Kend nem tud disztinyválni, tatám.

Erre csakugyan nem tehetett mást Böresök, mint hogy elhallgatott s tartotta a haragot estig. Akkor a többi napszámosok hazaszéledtek csak maga maradt ott halompasztornak, ami igen kellemes foglalkozás. Csak anynyiból áll, hogy az ember leteríti a subáját a sírok felett és nézi a esillagokat, amíg el nem alszik. És mivel ezért is nappali napszám jár, Böresök megengedheti magának azt a tékozlást, hogy kemény tarhonyát pörköl magának vacsorára, még pedig olyant, amiben szalonnadarabok is vannak.

— És mikor leveszi a bográ-

csot a szolgálfáról, odaszól a szolgáltnak:

— No, tartson velem magamra.

— Hadd lássa ez a városi úrféle, hogy a pusztai ember is tudja ám, mi a beesület.

A városi úrféle köszöni szépen az invitálást, nem is kéri magát. Egyelőre azonban csak a halhatatlan szaga élvezhető a töpörtyűs tarhonyának, nyelvelni nem tanácsos hozzá közeledni, mert mind leszédnő róla a bört. A bográcsnak egy darabig a homokom kell tartózkodni hűlés tekintetéből, a puli felügyelete alatt.

A puli nem városi kutya, szó se férhet a beesületéhez. Böresök nyugodtan kerülhet egyet a városi úrfélével a szőlők közt a napszállat pirosságában. Nem a tájképi szépségeket magyarázza neki, hanem egy gazdátlan körtefát keres, mert ha már vendéget adott az Isten, adjon egy kis vendégnek valót is. Ad is, mert napszállat után már minden körtefa gazdátlan. Csak a nagy dongással röpökdő eserebogarak zavarják a két összebékült embert a közzgazdasági tevékenységben.

— No, hagyjunk holnapra is — mondja Böresök, mikor megtelik a kalap.

Fele úton kaffogva gurul eléjük a puli. Farka esőváltásával jelzi, hogy minden rendben van, várja a bogrács a magas uraságokat.

— Most már ügön — kós-

olt beje Böresök a tarhonyába és ülést szerkesztve a subából, megkínálja vele a városi cimborát.

— No, maga erre helyhözködjön, neköm jó a földön is.

A városi ember nagyon meg van illetődve. Különösen mikor észreveszi, hogy Böresök mind elhárítja maga elül a töpörtyűket és ő eléje tologatja a kanálával. Ha látná a vén ember mosolygását a bajusz alatt, még jobban meg volna hatva. De a városi szem előtt minden elmosódik már a szürkületben, a városi gyomor azonban vaktában is érzi, hogy ezért a töpörtyűért érdemes volt kijönni, ilyen nem árulnak a hentesboltban.

Már a bogrács feneke felé ütődnek a kanalak, de Böresök még egyre kedveskedik a cimborának.

— Ugyan mit csinál már kend? — szabódi illendőségből a városi ember.

— Mit csinálók? — mondja kedvetlenül Böresök — nem csinálók én semmit, csak disztinyvállók.

— Hogy-hogy disztinyvál? — Hát csak taszigálom énilem maga elé a eserebogarakat, akik behullottak a bográcsba.

Fogadok, hogy őszre már járja a közmondás a határban: disztinyvál, mint Böresök a bográcsban.

4 oldal

1951 január 10.

Színház — Film — Művészet

BÁNYÁSZOK

Román szindarab bemutatója a Csokonai Színházban

Mihail Davidoglu román író darabja azokka, a kérdésekkel foglalkozik, amelyek a magyar bányász-társadalmat is ma elsősorban érdeklik: Hogyan lehet többterméssel, különböző újításokkal több szemet kibányászni a farnak mélyéről.

A bányászok életéről szól ez a darab, de felelősséget rá az egész magyar dolgozó társadalom. Hiszen, hogy villanyunk van, hogy menetrendszerű pontossággal száguddanak, prüszkölő mozdonyok a vaspályákon, hogy keleményes fűtőtóthikon védnek bennünket a téli hidegtől, ezt a bányászok diadalmas szencsatájának köszönhetjük.

Anton, a darab főszereplője pedig rólunk beszél a darab egyik jelenetében, mikor emondja, hogy sohasem látta és ismerte azokat, akikhez az általa kifejtett szén eljutott, de szeretettel gondol rájuk, mert bizonyos, hogy azoknak is eszébejut a szén termelő bányász hős munkája mely az épülő szocializmus diadalát segíti előre.

A „Bányászok” című darab a legégetőbb bányászkérdésekről szól, melyek 1947-ben a kis szilvölgyi bánya életében felvetődtek. De ezek a kérdések nagyrésztben ma is megvannak. Bemutatja az újnak a harcát a régivel és a magyar dolgozók előtt a szocializmus építésének minden nehézségét legyőző erővel nyit széles távlatokat.

Ma is harcolnak a bányában a régi és az új erők. És ha az ellenség ma gyengébb mint három évvel ezelőtt, az ellenség má is megvan és folytatni kell elene a harcot kíméletlenül és kéréthetetlenül.

A Szilvölgy egyik kis szénbányájában a háború utáni években játszódik le a történet. Egyszerű román bányászok és azok családjai szerepelnek itt. Tetteikben, érzéseikben és gondolataikban visszautkrözödk a bánya és a termelés iránti mélyes szerelmet a munkában való hősiesség. Anton a dráma hőse, aki valósággal lelke itt az újért és a jobb jövőért való harcnak, újítást dolgoz ki. Felredobja az elavult szabályokat. — Enékül egy lépést sem tehetne előre.

De az ellenség sem marad télen akik Anton levében a reakció újabb vereségét látják. Vlanga, a fizetett kém, prédikátor és cinikostársai Oga és Balaén kocsmáros. Crau és az ellenség hádjába került a gyengejellemű Jankó, merénylővel, szabatázzsal készűnek minden újítás megakadályozására. Szándékosan éhséget idéznek elő a faluban, az asszonyokat munkában becsületesen helytálló férfiak ellen uszítják. Nem riadnak vissza a legálaválabb gaztettektől sem.

A darab az ellenség leleplezésével, Anton újításának sikerével ér véget. Anton és társai megerősödvé kerülnek ki a küzdelemből, a kis bányászfaú és elindulhat a Párt segítségével a szocialista fejlődés útján.

Anton, a dráma hőse fiatal házaspár jól dolgozó bányász. Kommunista, akit nem törnek meg a nehézségek, aki saját munkáján keresztül is a legelőbbet akarja nyújtani a szocializmus építésében. — Törékvésében azonban saját felelősségével is szembekerül. Mária még nem elég öntudatos. Szereti Anton, de érzesi Jankó felé is húzódik. Jankó Mária testvére, iszákos, jellemtelen lumpenproletár, aki engedelmessé eszköze az ellenség kezében aljas céljait megvalósításában. Mária gyengesége nagyfokú. Még akkor sem lepzi le Jankót, mikor nyilvánvalóan kiderül, hogy Jan-

kó r szelte el a hajójáncot, ami miatt az újítás nem sikerült.

Anton szerepében Bieskei Károly derűs, magabiztos, határozott, ha helyenként még túl hangos is. Olyan színdarab egyéniséget formál a színpadon, akiről valóban elhisszük, hogy a vasnál keményebb fajat is képes áttörni, ha az a haladás útjában áll. Hiteles harcos alakítása a leglényesebb tapasztalható ki jelenéséinél a bemutató közönségből.

A pozitív figurák közül az elmélyült emberábrázolással Solti Bertalan lünt ki Andrei Nastai szerepében, mellette Mihályi Lici alakítása következetes. A figura megalkotásában helyes egyensúly hozott létre a családjával törődő, az új eszmékért lelkesedő bányászszemély jellemében.

Körösi István az öreg fűtőmestert rokonszenvesen, tüzásoktól ment sen elevenítette meg. Bazilidesz Zoltán és Spányi Éva kisebb szerepekben is jó színészeknek bizonyultak.

Az ellenséges tábor főszereplőinek felsorolását Dékány János prédikátor alakításával kell kezdenünk. Dékány János ebben a szerepben, ahol az író lerántja a leplet az ellenség papi tallárba bujtatott fizetett ü-nőkeiről — elsőrangú a szemforgató kenetesség, ugyanakkor a számító kegyetlenység és szentelen cinizmus ábrázolásában. Dékány alakítása túlnő a színpad keretein. Döbbenetes erővel állítja elénk az ellenség elvetemült alasság, melyet ugyanakkor mesterialástól a kenetesség és jámborság árulhaja.

Karossa Margit alakítása kiváltja az ellenszenvet. A dolgozó nép elleni gyűlölködése olyan mint az eltaposott kigyó sziszegése, de hogy játéka mindenben megfelelően, lomposabbnak kell lennie, a rikító közönségesség mellett. — Zelenai József jó karakterfigurát formál a csúszómászó elvetemült kocsmárosból, Selemző Mihály helyesen viszonyul szerepéhez. Mint az ellenség legjobban tiltott beépített embere, jóvalóságában ellenszenvet, gyávaságában undorító.

Mária Anton feleségének szerepében Hotli Éva azt a bányászfeleséget hivatott bemutatni, aki harcos segítészandék helyett, szembekerül Anton nagyszerű terveiével. Ez a szembennállás mindaddig tart, míg Mária öntudata is meg nem világosodik, hogy lássa a bányászfeleség szerepét, hogy meglássa az

ellenséget — ha az — saját testvérében is.

A jellemfejlődés Hotli Évánál erőteljes, és ezt a hibát ott érezhetjük különösen, mikor a darab patlanásig feszült légkörű fordulópontjain az összeütkezés k éle elomponul. Két felvonáson keresztül még hihetőnek látszik Hotli Éva leegyszerűsített játékmódora, azonban a harmadik felvonásban ezen túl kellett volna emlékednie, fokozásra lett volna szükség.

Jankó szerepében Szücs András már az első percekben tüzásokra ragadtatta magát, ennek tulajdonítható hogy a következő jelenetekben kisebb lehetősége maradt Jankó (nemcsak az iszákoságból fakadó) jellembeli fogyatékoságainak fokozódó ábrázolására. — Jankó züllött már a darab kezdetén is, de fokozatosan csúszik le a lejtőn. Szücs András azonban ezzel az alakítással szép fejlődésről tesz bizonyosságot.

Lejtényi Éva kedvesen formálta meg a Jonúchoz ragaszkodó Irinát, Zenthe Ferenc Jonuc szerepében jól oldja meg azt a feladatot is, amikor Jonuc a szerencsétlenégek következtében elveszti öntudatát. Legjobb Dékány Jánossal való jelenetében. Fazekas Zsuzsa falusi öregasszonytípust állít elénk, elmélyűten és jó színészi eszközökkel, Bartos József kis szerepében jó. Vajda Dezső modoros és túlzottan ellenségesnek állítja be Magos szakszervezeti elnököt, Szávai Lajos erőteljes, merev. Zámori László fáradt, Boros János és Komlósi András jó epizód szerepese, valamint a színpadon még feltüntetett színészek és a némaszerenlők játéka egészítik ki ezt az előadást, melyről elmondhatjuk, hogy hibái ellenére újabb fejlődési jelentelt a Csokonai-színház életében.

Térj Árpád rendezése jól adja vissza a román bányászfaú hangulatát. A rendezés különösen a 3. felvonás hatásos jeleneteiben jó. A némaszerenlők (statisztéria) mozgáása még mindig nem a kívánt mértékű, a verekedési jelenet életlő.

Kiss Antal

Egy bányász a „Bányászok”-ról

A Csokonai-színház „Bányászok” bemutatóján ott volt Schvantner Gyula örnagy, városi tanácsost is, aki 22 évig mint vajúró dolgozott a szilvölgyi bányában.

Előadás után néhány szóval elmondotta milyennek találta a Csokonai-színház előadását:

— Nagyon tetszett az egész darab. Azt hiszem ennél jobban nem is lehetett volna eltalálni a bányászélet ábrázolását. A szereplőkkel is elégedett vagyok. Jónak találtam a szereplők közül Andrei Nastai alakítását. Új bácsi fűtőmester szerintem nem hozta jól a figurát. Iparosemberhez hasonlóított, nálunk nem ilyenek voltak a fűtőmesterek. Igen tetszett még Irina. Az igazi „kolonizált” bányászlanynál valóban ilyen. A kolonizált — tette hozzá mosolyogva —

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este 7 órakor: **Bányászok.** Aranybérlet.
Csütörtökön este 7 órakor: **Bányászok.** Petőfibrélet.
Pénteken este 7 órakor: **A humor hullámhossza.** (Szilveszteri revü) — Bérletiszűnet.
Szombaton este 7 órakor: **Bányászok.** Aranybérlet.

Hírek

Nem változik az idő!

Az óceáni légviharok sora nem szűnt meg, tovább jönnek újabb légviharok és ez azt jelenti, hogy az elkövetkező napokban is enyhül az időjárás. Az az óceáni légvihar, amely hétfőn Dániában és Lengyelországban széles, esős időt váltott ki, most Moszkva környékére ért, ahol ennek hatásaként a Szovjetunió fővárosában és környékén havazik. Hazánkban kedden enyhül az idő. Magyaróvártól 11 fokot mértek. Kedd reggelre Debrecenben erős talajmenti fagyot észleltek, reggel nagy köd is volt, de délelőtt 10 óra tájban felszűnt a köd, egész nap sütött a nap.

Várható időjárás: Felhős idő, az ország északi részében eső, gyenge déli, nyugati szél, éjszaka fagy a nappali hőmérséklet keleten nem változik, nyugaton emelkedik.

RÁDIO MŰSOR

KOSSUTH-RÁDIO. 6: Operatrézletek. 6:15: Zenekari művek. 7: Színházak és mozik műsora. 7:05: Vidám zene. 7:25: Ország dalok. Utána: naptár. 8: Könyv zene. 11:30: Szolgátság. Veres Péter regénye folytatásokban. 12:15: A Rendőr Központ Fővezetőnk játszik. 13: Táncczene. 14:10: Utóhíradó. 14:25: Neogrady Magda zongorázik. 14:45: A Muzsika együttes játszik. 15:30: Ifjúsági énekek. 15:55: Női szemmel. 16:20: Iskolások rádiója. 17: Új város — új emberek. 17:30: Hajdu Péter zenekara játszik. 18: Drága föld. 18:30: Bach: Pastorale. 19:30: Szókratizáló román zene. 20:20: Tíz perc sport. 20:30: A Rádió népi zenekara játszik. 21: A Rádió zenekara játszik. 22:25: Táncczene. 23: Szókratizáló zene. 23:30: Závodszy Zoltán énekel.

PÉTOFI-RÁDIO. 5:45: Táncczene. 6:05: Üzemi lapok szemléje. 6:15: Magyar Könyv zene. 6:45: Jó reggelt, gyerekek! 7: Hanglélek. 7:15: Állami vállalatok hírei. 7:35: Operatrézletek. 8: Magyar művészek — szovjet művek. 9: Nagy József énekel. 9:20: Iskolások rádiója. 10:10: Szovjet zene. 10:45: Bajkó Éva zongorázik. 11: Gyermekrádió. 11:20: Hanglélek. 15: Könyv dallamok. 15:40: Szovjet híradó. 15:55: Hanglélek. 16:40: II. vorosnyes. 17:20: Könyv zene. 17:30: Faturádió. 17:45: A rádió esti iskolája. 18:15: Hanglélek. 18:40: Elméleti tanácsadás. 18:55: Szókratizáló zene. 19:40: Egy falu — egy nő. 20: Ók és mi. 20:25: Hogyan működik egyensúlyozó szerünk. 20:35: Szókratizáló zene. 21:30: Táncczene. 22: A Falat Verdi.

— **Közlekedési szerencsétlenség** történt a közelmúltban a Látókői csárda közelében. Egy vágánygépkocsi, amelyet Mező Ferenc vezetett, a vésőtű síneken Balmazújváros felé haladt, míg egy kétlovas szekér a sínpáron áthaladva, Debrecen irányába ment a Hortobágyról, útban hazafelé. A környékben a gyorsan haladó és a túlkölést, jelzést elmulasztó vágánygépkocsi elütötte a lovaszekeret. A szekérrel ülő Kertész László könnyebben, felesége súlyosabban megsérült. Az adatok szerint Mező Ferenc illas volt és túl gyorsan haladt, így kővetkezett be a jeges pályán a közlekedés. Mező Ferenc MÁV gépkocsivezető ellen testi épség veszélyeztetése miatt vádat emelt az államügyészség.

— A titóista klíkk 11 ezer háborús bűnös bocsátott szabadon. A Robotnicseszko Delo hetfői számában közli hogy a múlt napokban a titóisták amerikai parancsra 11 ezer háborús bűnös bocsátottak szabadon, így a csetnikeket, usztasákat a királysághívait, a régi burzoapártok volt tagjait és a nép volt más ellenségeit. Miközben a fasisztákat szabadonbocsátják — a jugoszláv börtönökben és gyűjtőtáborokban több mint 200 ezer kommunista jugoszláv hazafi sányódik.

— Az indiai tudományos munkások szövetségének évi értekezlete határozatban felhívta a világot valamennyi országot, tilsák el az atomfegyvereket és az atomerőt kizárólag békés célokra használni.

Sírfelirat...

Baktatok a régi temető girbögörbe sírjai között. Egyiket másikat úgy ellepte a giz-gaz, szinte nem is látni már belőle semmit. Mennyi csont! Mennyi elfelejtett emberi lény. Hiszzen a nek, akik még emlékezhetnének rájuk.

Elkap a temetői hangulat szomorúsága és ballagok csendesen, lefojtva lépteim neszt is. De mint mindenütt, még itt is utolér az élet derűje. Egyszerre, az árokminti részen, olyan sírra bukkanok, amely ha néhány perere is, de elűzi belőlem a szomorúságot.

Süppedt kis domboska ez, félj kidőm, korhadt fejfeával. A fejfa felirata volt az, ami megállított.

Leolvastam róla, hogy egy régen meghalt színész elhagyott sírja előtt állok, de leolvastam azt is, hogy az akkori kollégák éppen olyanok voltak, akkori komédiás népség éppen olyan tréfáskedvű társaság volt, akár a mai. Amíg ugyanis a fejfa elülső oldalán tisztességes, hivatalos hangon ez volt olvasható: „Itt nyugszik Bozik István színész, 1848—49-es honvéd tüzmeszter, meghalt 1879 április 15-én” — addig a másik oldalán a következő versorokot találtam:

Thol-c! Itt nyugszik a szegény

Bozik, Pista.

Teátrista ember, de csak aféle

korista.

Éjszaka — csúfságra — az esett

megy vele.

Nagyott húzott egy esuporból,

mely tejjel volt tele.

Minden ital közül ez egyet nem

birá.

A csömör-nyavalya gyorsan ki is

irtá.

Négy hava, hogy felesége is itt

hala meg éppen.

Mellé temetjük hát illendően,

szépén.

Mennyországra jutni úgy sincs

kilátása.

Bizos, hogy pokolban léssen a

szállása.

Ebben is maleros ez a szegény

Bozik.

Boszorka párjával ott újra

találkozik!

Ugy értem, az elhott Bozik Pista jókedvű, tréfát kedvelő ember volt, aki bizonyára ezen a sírfeliraton is nagyot mulatna, ha valami különös esoda folytán maga is olvashatná.

20—30 kilogramos sülők felvásárlása

A kormányzat intézkedett hogy a 20—30 kg-os sülöket az állami felvásárló szerv különként 550 forintos áron vásárolja fel a dolgozó parasztságtól.

Ezzel az intézkedéssel dolgozó parasztságunk kívánását teljesíti, mert megszünteti a szabad piacon eddig igen alacsony áron történt sülő adás-vételt.

Az állami szerv e hó 10-én kezdi meg a sülők felvásárlását.

„DEBRECEN” hirdetéses mindig eredményes!

— Erdei Ferenc minisztert jelölték a tisztántúli református egyházkerület főgondnokának. — Az Eötvösi Tudósító jelenti: A tisztántúli református egyházkerület esperesi és gondnoki értekezlete úgy határozott hogy Erdei Ferenc fődművelésügyi miniszter megválasztását javasolja az egyházkerület főgondnoki tisztására. Az egyházkerület enöksége a felhívást az egyházmezegekhez és egyházközségekhez kiadta. Az egyházközségek presbitériumai január folyamán szavaznak.

TOTO tájékoztató

Misk. Honvéd—Siofoki Építők. Az osztályozó mérkőzések során a Misk. Honvéd még nem szenvedett vereséget, de kisebb vereségeit formájában Győ. Zsuzsanna még így is valószínű. Típp: 1. x.

D. Honvéd—Pécsbányatelep. Legjobb a D. Honvéd — nagy meglepetésre — vereséget szenvedett. A P. Tárna — ha egy pontot szerez — bekerülhet az NB II-be. Típp: x. 1.

Tótkomlósi DÍSZ—Czori SZMTÉ. A győri csapatban a védelem a tótkomlósiaknál a csatársor jó. Amelyik csapat vereséget szenved, kimaradhat a II. osztályból. Típp: 2. 1.

Kiskunf. SZTK—M. Textil. Az M. Textil eddig mélyen formájú alatt szerepelt. A minden csapatrésztében jobb formában lévő KSZTK győzelme várható. Típp: 1. 1.

Szfv. Lokomotív—Autótaxi. A Lokomotív még nem győzött. Az Autótaxi pedig jó formában. lendül. Autótaxi győzelme várható. Típp: 2. 2.

Rp. Nővénytől—ÉDOSZ-Hűsös. A feljövőben lévő Rp. Nővénytől elért alighanem megkötésével az a tudat, hogy győzelme esetén bekerülhet a II. osztályba. Típp: 1. x.

Vörös Meteor—Dózsa. Tudásban nincs komoly különbség a két együttes között, a jelenlegi formák alapján döntetlenkorú eredmény várható. Típp: x. 1.

Építők KSE—Honvéd. Az Építők KSE vereséggel kezdett az új ünnep. A Honvéd pedig pedig pompás győzelemmel a talákozó nyit. Típp: 2. 1.

Csepeli Vasas—Postás. Közül egyenlő erői képvisel a két csapat, formájuk is egyformán jó éppen ezért bármelyik eredmény lehetséges. Típp: 1. 2.

Előre—X. kor. ÉDOSZ. A kerületi csapat újjane az Előre viszont éppen a másik újjaneól, a Honvédtől szerzett vereséget. Típp: 1. 2.

Gazgyár—Textiles. A Textiles már pompás formában van, több csúszással pályázik a győzelemre. Típp: 2. x.

Előre—BDE. Az Előre valamivel jobb, dehol is jobb formában vannak, mint a BDE-jelöltek. Típp: 1. 1.

Pótmérkőzések

Vörös Meteor—K. Textilés: 1. 1.
Csepeli Vasas—BSE: 2. 2.
Ganz Vasas—Vörös Meteor: 1. 2.
MAVAG—Meteor H. Bolt: 1. 2.

A DEBRECZEN SPORTJA

A „Magyar Népköztársaság kiváló sportolója” cím elnyerésének feltételei

Az Országos Sport Hivatal nemrég jelentette be hogy a legjobb sportolókat kitüntető címmel jutalmazták.

A Magyar Népköztársaság kiváló sportolója címet nem lesz könnyű megszerezni. Nagy feladatokat kell megoldania a versenyzőnek, aki ezt el akarja nyerni. A Magyar Népköztársaság kiváló sportolója cím örökös tiszteletbeli és követhető magyar állampolgároknak adományszóható:

1. aki valamelyik sportágban országos csúcsot ér el, amely csúcs egyébként megfelel a kiváló sportoló normájának;
2. aki valamelyik sportágban bajnokságot nyert, feltéve, hogy elért eredménye megfelel a kiváló sportoló normájának;
3. aki egyes sportágban a kiváló sportoló rangját megszerzéséhez elért sporteredményt eléri, vagy nemzetközi versenyen kiemelkedő sikerrel szerepel.

A fenti feltételeken kívül elengedhetetlen a kitüntető cím megszerzéséhez az MHK II. fokozatú jelvényének megszerzése és társadalmi munka végzése tapasztalatának az ifjúságnak. Az MHK próba feltétele a 36 évesnél idősebb sakkosok számára nem kötelező. Sportorvos és adhat felmentést olyan versenyzőnek, akiknek egészségére a próba káros lenne.

A Magyar Népköztársaság kiváló sportolója címet meg lehet vonni attól, aki olyan cselekményt követ el, amely méltatlanná teszi a cím viselésére.

A Magyar Népköztársaság kiváló sportolója jelvényt és igazolványt kap. A Magyar Népköztársaság kiváló sportolója cím az alábbi sportágakban szerzhető meg:

Asztalitenisz, atletika, ejtőernyős sport, evezős, görög-római birkózás, gyepkorcsolya, gyorskorcsolya, jégkorcsolya, kajak, kérekpár, kézilabda (külön a teremkézilabda és külön

a szabadban folyó kézilabdában), kosárlabda, labdarúgás, lovassport, motorsport, motorcsónak, motoros repülés, műkorcsolya, műugrás, ökölvívás, ottusa, röplabda, sakk, sakkféltábla, sz. sportlövészet, súlyemelés, szabadfogású birkózás, tánc a jegen, teke, tenisz, természetjárás, tornasport, vadász-lövészet, vitorlázás, vitorlázás, repülés, vívás, vízilabda.

Azokban a sportágakban, amelyekben az elért teljesítmény idővel, súlyal

érhető a cím megszerzése bizonyos teljesítmény eléréséhez van köze. A többi sportágban egyenlően állapítják meg a feltételeket. A csapat-sportban a csapat teljesítménye az irányadó, de a válogatottságot is figyelembe veszik. Az egyéni bajnokságokon alapuló sportágaknál (pl. tenisz) a bajnoki helyezések döntőek.

Egyes osztályokon 15. életévét befejeztől versenyzőt lehet besorozni. Ifjúságilag 18 éves korig ifjúsági osztályba sorozható.

Több mint száz indulója van a szombat-vasárnap lebonyolítandó ökölvívó bajnokságnak

Ökölvívó sportunk kiemelkedő események számát a hét végén megrendezett Debrecen város bajnokságát. Nem kevesebb, mint 104 nevezés érkezett és a benevezettek között olimpiai, Európa és magyar bajnokok is vannak, de ott találjuk a magyar vidék élvonalú versenyzőit is. Olyan mérkőzést nyit össze, hogy az a városbajnokság után egy egyszerű városbajnokság keretén, márciusban is rendezésében megkezdődött a magyar bajnokság megszervezését. Ha a nevezési lapokat forgatjuk a Bp. Lokomotív benevezettjei között ott találjuk Bp. László olimpiai bajnokunkat, aki majdnem minden mérkőzését kiütéses nyert meg emlékeztet, hogy az elmúlt évben Torma Ilót győzte le Prágában a Magyarországon jött külföldi versenyzőket mind legyőzte. De nemcsak Papp László van a benevezettek között, hanem Bene III., Benai Borzsi, Zahorvsky, Budai, Kereki, Dudás, Salamon, Mirzai, Mihályi, Molnár, Csillak, Biro, Ösz, Székely, Kaposi, Kovács Attila, Dobó, Károlyffy stb.

A városbajnokságot a sok induló miatt két napon át rendezik meg Szombaton délután 6 órakor kezdődnek a Központi Kultúrotthon nagy termében a selejtezők, Előrelátólag

30—35 pár mérkőzést láthatja a közönség és a küzdelmek minden bizonyos az éjjelakai órákban nyulnak. Mivel a városbajnokság kiscsúcs rendezésű, a selejtezők is hatalmas küzdelmek lesznek, mert a győztesek jutnak tovább. Ekkor 15—20 mérkőzés kerül megrendezésre a déli 1 óráig tartandó csoportos mérkőzésekkel. A szombat-vasárnap este 6 órakor kezdődik. A mérkőzések után pedig hangulteremtő keretek között kiosztják a díjakat.

Amint már előjártukban is közöltük: Debrecenben szombat-vasárnap lebonyolítandó ökölvívóverseny. A magyar országos kiváló sportolója jelvényt csak akkor lehet megkapni, ha a városbajnokság színvonalát a városbajnokságban a D. Lokomotív csapatja rendelt és jelképeket felvevő feladatok megoldása végre a célra. Itt lesz a városbajnokságon a Magyar Ökölvívó Szövetség több mérkőzése.

Az ökölvívókat javában folynak, Debrecen délután a hét végén kitűnő sportesemények részének, az ökölvívás rajongói pedig feltétlenül örülhetnek, ha az elmúlt évek versenyzőiből néhány ökölvívósporthoz melett most igazán jó sporteseménynek lehetnek számuk.

71 százalék

Hajdú-Bihar megyében a kukoricabegyűlés még tart; a dolgozó parasztság körében folyik a felvilágosító és népevelő munka a tengeribegyűlés lendületes fokozására. A múlt nap a mostani tengeribegyűlés Hajdú-Bihar megyében elért a 71 százalékos, az előirányzott mennyiségnek 71 százaléka gyűjtötték be. A püspökudányi járás eredménye a legjobb 92,4 százalékkal, a biharkeresztesi járás eredménye közel 83 százalék. A városok közül Hajdúszoboszló 72,5 százalékkal vezet, Hajdúbozsoromény 67 százalék, Debrecen 58,1 százalék.

A VÁROSI TANÁCS kereskedelmi osztálya felhívja mindazoknak a figyelmét, akik a cukor- és lisztalapjegy kiosztásából valamilyen oknál fogva kimaradtak, hogy cukor- és lisztalapjegyüket f. hó 10 és 11-én (szerda—csütörtök) a városháza kistanács-termében (I. em. 74. sz.) igényelhetik. Lakásbejelentő-jüket a lakónyilvántartókönnyvel együtt hozzák magukkal, valamint a munka megkönnyítése végett a választási körzetszámokat a háznál lévő választói névjegyzékből írják ki.

„Szülők Iskolája” híre. Legközelebbi előadás január 15-én, hétfőn délután lesz. Előadás anyaga gyódkában és általános iskolákban; „Baldog család élet a Szovjetunióban”. Középsiskolákban január 15-én nem lesz előadás. — 22-én, hétfőn ott is a fenti anyag kerül sorra. Oktatási Osztály.

Felhívás. A 402.500—1950. B. M. sz. rendelet értelmében a 18. év elérésének bejelentését 1951. évi január hó 1. és 31. napjai között kell teljesíteni az állandó férfi és női lakásbejelentő lapokon. A bejelentőlapok beszerezhetők a dohányelárusító helyeken, melyekkel megfelelően kiöltve a rendőrkapitányság bejelentőhivatalában, vagy a bejelentőlapok átvételére jogosított illetékes rendőrőrsökön kell leadni.

Tömegszervezeti naptár

KIOSZ hírek. — Asztalos, Kádár, fa, esztorgályos szakosztály máj 6 órakor ülést tart. — Fogműves, látványos szakosztály szerdán 6 órakor ülést tart. — Nőszőlő szakosztály csütörtökön 6 órakor ülést tart. — Szilveszter szakosztály csütörtökön 4 órakor ülést tart. — Kétfutó, sok a kereseti adóbevallás beadása végett saját érdekében január 15-én ülést tart. — Szilveszter felvilágosítást a szakosztály rendez. — Azok az iparosok, akik vasárnap este 7 órakor színházba akarnak menni, csütörtökön délután be kell jelentkezniük a szilveszter felvilágosításra.

Az utó- és háztömbbizalmiak út. kártyáca két az összes tömbbizalmiakat, hogy I. hó 11-én, 5 órakor a városháza kistanács-termében fontos ügylet jelenjen meg Tárgy: A ter. és a szilveszter utáni pótlások megigénylése előzőből a szükségessé tudnivalók megbeszélése.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Németh József

Érkezett 65 éves korában elhunyt. Temetés csütörtökön, máj 2 órakor lesz a Köztemető II. A. rész, a vatalozóteremben. Gyászajánlat: bánatos fe. csig. főg. ról. részről. munk. és sz. családtagokkal és kiterjedt rokonsággal.

T. kár: Gr. Vécsey. u. 42.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Paczók Jánosné

BOGDÁCS ZSUZSANNA

74 éves korában elhunyt. — Temetés szerdán, máj 5 órakor lesz a Köztemető II. A. rész, a vatalozóteremben. Gyászajánlat: bánatos gyermekfelvevői, menyek, unokái, és kiterjedt rokonságra.

Lakás: Honvédtemető. n. 29.

Veszélyben a D. Honvéd NB II-be való jutása

Nemcsak a futózókat, hanem a debreceni sportzúrókat is váratlanul érte vasárnap délután a hír: Ceglédre kikapott a D. Honvéd! Bizony eleinte hihetetlennek tűnt a hír, de később beigazo-
 dott, hogy valóban Cegléd 2:1-re kikaptak a debreceniek. Mi is volt ennek a kiskislának az oka — vehetjük fel a kérdést.

Elsősorban az, hogy a sáros, eszűs talapon a debreceniek ismét magas labdákkal játszottak. Nem vittek le földre a labdát, nem fogadták meg a játékosok a kapott utasításokat. A vereséghez természetesen még hozzá tartozik Sásdi játékosok rossz bírálkodása is, Komlóssy szabályos gólját nem adta meg, mert szerinte les volt... Ha a játékosok egyéni teljesítményét vesszük vizsgálat alá, meg kell vallani, hogy bizony alig volt a csapatban olyan játékos, aki átlagformájára felett járt volna, legelőbb inkább mélyen formájuk alatt játszottak. Hozzá tartozik még a tárgyalagos kritikához az is, hogy a rákapatolások az utóbbi mérkőzéseken szepen feljavultak és a formajavulásuk a Honvéd ellen is tovább fokozódott.

éreznie, hogy milyen fontos a vasárnapi talákozóra való sportszerű felkészülés. A talákozó minden valószínűség szerint Budapestben játszák le. A D. Honvéd tegnap erőnléti edzést tartott, csütörtökön pedig kéikapuzás szerepelt műsorban. A kiállított Csillaghegynek szerdán tárgyalják az ügyét.

A TEREMKÉZILABDA BAJNOKSÁG

Szombaton indult az 1951. évi bajnokság. 64 csapat nevezett és ismét kitűnő sportesemények színhelye lesz a D. Honvéd kezeltében lévő Szabad-szaj úti sportcsarnok. A kerületben már megkezdődött a sorsolás és az első fordulón is több érdekes mérkőzés kerül lebonyolításra. Ilyen lesz a férfi I. osztályban a Honvéd—Egyetem, a női I. osztályban a Betű—Lokomotív mérkőzés.

AZ 1950 ÉVI TEREMKÉZILABDA BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

Férfi IV. osztály.

1. BDE	5	39:12	8
2. KASE	5	45:28	8
3. Egyetem	5	45:28	8
4. Betű	5	18:25	4
5. Építők	5	17:37	2
6. Postás	5	23:58	—

Férfi V. osztály:

1. Építők	7	45:28	14
2. Előre	7	51:29	12
3. Cézár	7	53:29	8
4. Elektromos	7	32:35	8
5. BDE	7	17:29	6
6. Kefegvár	7	8:24	4
7. Lokomotív	7	21:53	4
8. Dózsa		Visszalépett	

Kölyök bajnokság

1. Honvéd	4	25:4	8
2. Építők I	4	13:14	4
3. Egyetem	4	5:6	4
4. Lokomotív	4	9:11	2

Egy kis összehasonlítás

A közelmúltban egy európai válogatott csapatot hívtak vendégül az angolok. Nem nehéz általánosan megítélni, hogy melyik ország volt a legkedvesebb az angol labdarúgó szövetségnek. Természetesen a jugoszláv válogatott csapatot hívták meg. A meghívásnak kettős oka lehetett. Először is alkalmasnak vélték a mérkőzést egy kis Titó-ünnepségre márciusra pedig úgy gondolták, hogy a jugoszláv válogatott csapat elleni, fölényes győzelemmel bizonyítják majd be az angol válogatott, amelyek döntetlen szombaton újabb kiábrándulást hozott az angol sportkedvelőknél. Ivan Sharpe, az egyik vasárnapi angol lap sportírója a mérkőzésről szót beszámolólag ezzel a két eredménnyel kezdte:

Ausztria—Jugoszlávia 7:2.
 Anglia—Jugoszlávia 2:2.

Annak ellenére hogy Sharpe nem közölt egy harmadik érdekesebb és jellemző eredményt — Magyarország—Ausztria 4:3 — a két eredményrel is megelégedően bizonyította a tételt: nem a jugoszlávok jók, hanem az angolok gyengék. Maga a mérkőzés gyenge színvonalon mozgott és kiderült, hogy az angol válogatott csapatnak egyes helyeken egyszerűen nincs megfelelő tudás válogatott játékosra. Ilyen például a középhátvéd helye amelyet ezen a mérkőzésen a 36 éves Leslie Comptonnal tölthettek be mivel Fraikin jelenleg eltűnt az ál.

A Budapest—Debrecen városok közötti tornászverseny

A Budapest—Debrecen városok közötti tornászverseny későbbi időpontra halasztották. Eredőjeleg volt, hogy januárban Debrecenben kerül sorra a két város közötti hagyományos tornászverseny.

A szovjet sport útja” kiállításnak Budapestben, értesülünk szerint a kiállítás Debrecenben is bemutatják a tavasz elején. Az első vidéki bemutatót Miskolcon rendezik meg február elején.

53.000 LÁTOGATÓJA volt eddig a szovjet sport útja” kiállításnak Budapestben, értesülünk szerint a kiállítás Debrecenben is bemutatják a tavasz elején. Az első vidéki bemutatót Miskolcon rendezik meg február elején.

HÁZASSÁG LEVELEZÉS (1)

SZERÉNYIGÉNYŰ nő megismerkedne hozzá illővel, 40—50 éves. Lakásom van jellegére. 1—686

DERUS HETVECE

lesz, ha előléssa a

Szabad Száj

legújabb számát. Minden szombat: Szabad Száj. Ár: 1 forint.

HÁZ, VILLA (19)

HAJDUSZOBOSZLON a fardőtől egy percre, fűtővel, 1000 m² területű, 26. számú 3 szobás önkormányzatos folyóvízes beköltözhető családi ház eladó. Értekezni a helyszínen. 19—678

A DEBRECZEN apróhirdetése EREDMÉNYES!

VEGYES (25)

PIGNICZKY István órász. Szent Anna n. 1. Ke. 2. 28—13—526

Hétköznapijából is ünnepnapot varázsol a magyar család héttájjá

MAGYAR Vasárnap

Megjelenik csütörtökön. Ár: 1 forint

BUTOR, SZÖNYEG (5)

CYERMEKJÁRÓKA eladó. H-30 II. 2. sz. 14—679

KISCAZDA PART TISZANTULI NAPILAPJA

Felolós szerkesztő és kiadó: KONCZ ANTAL

CSEKKSZAM: 61 006

Szabadság Lapnyomda. Debrecen, Bp. 4. sz. u.